

Обробка винятків

№ уроку: 15 **Курс:** JavaScript Базовий

Засоби навчання: Visual Studio Code
Web Browser

Огляд, мета та призначення уроку

Вивчити поняття винятків. Навчитися використовувати оператори `try`, `catch` і `finally` для обробки помилок етапу виконання.

Вивчивши матеріал цього заняття, учень зможе:

- Розуміти, що таке виняток.
- Розуміти різницю між помилкою етапу виконання та синтаксичною помилкою.
- Працювати з оператором `try/catch`.
- Використовувати оператор `finally`.
- Використовувати оператор `throw` для генерації користувацьких винятків.
- Створювати свої типи винятків.

Зміст уроку

1. Що таке виняток.
2. Конструкція `try/catch`.
3. Блок `finally`.
4. Використання `throw`.
5. Створення користувацьких винятків.

Резюме

- **Виняток** – ситуація, яка виникає через стан зовнішніх даних, пристроїв або інших систем, за якої подальше виконання програми немає сенсу.
- Наприклад, спроба десеріалізувати об'єкт з рядка JSON, який містить помилку, призведе до винятку. Оскільки функція `JSON.parse` має повернути об'єкт, але не може цього зробити через неправильні вхідні дані, вона викидає виняток (генерує помилку). Він зупиняє подальше виконання сценарію. Якщо `parse` не може повернути дані, у виконанні подальшого коду немає сенсу, тільки якщо розробник не передбачить альтернативного алгоритму й опрацює виняткову ситуацію.
- Якщо виняток генерується в коді, який розташований у блоці `try`, виняток припиняє виконання всіх подальших інструкцій в блоці `try` та переносить виконання в блок `catch`. Водночас інформація про помилку передається як параметр у блок `catch`. Після блоку `catch` сценарій продовжується. Якщо виняток виникає за межами блоку `catch`, припиняється виконання всього сценарію.

- **Об'єкт винятку містить три основні властивості:**
 - 1) **name** – назва винятку;
 - 2) **message** – опис помилки, яка виникла;
 - 3) **stack** – список викликів, які призвели до винятку.
- **Основні конструктори помилок:**
 - **Error** – помилка під час виконання;
 - **EvalError** – помилка під час виконання функції eval;
 - **RangeError** – значення виходить за певний діапазон;
 - **ReferenceError** – звернення до уявної змінної;
 - **SyntaxError** – синтаксична помилка під час виконання коду у функції eval;
 - **TypeError** – неприпустимий тип для змінної або параметра;
 - **URIError** – неприпустимі параметри для функції encodeURIComponent та decodeURI.
- **Finally** – блок коду, який гарантовано виконується. Finally може йти відразу за блоком try або за блоком catch. Якщо під час виконання відбувається виняток у блоці try, спрацьовує блок catch. Після цього виконується блок finally. Якщо у блоці try не відбувся виняток, блок catch ігнорується, але finally однаково виконується. Якщо у блоці catch відбудеться ще один виняток або до блоку finally виконається оператор return, блок finally однаково виконається.
- Finally використовують для тих випадків, коли потрібно гарантувати виконання дії за будь-яких обставин. Наприклад, коли це операція, яка пов'язана зі звільненням ресурсів, виділених під час виконання блоку try.
- **Throw** – оператор, який використовується для створення винятку. Якщо цей оператор виконується в коді, створений виняток за стеком виклику передається до тих пір, поки не потрапить до блоку catch або поки не закінчатся адреси в стеку викликів. Цей оператор варто використовувати для бібліотечних функцій, які використовуються в різних частинах програми та мають повідомляти розробника про неправильне використання.
- Для **створення користувацького типу винятку** потрібно визначити новий клас і розширити один із системних класів винятків. За необхідністю визначити додаткові властивості та проініціалізувати властивості, які отримані у спадок від класу батька.
- Після ключового слова throw може використовуватися будь-який об'єкт або просте значення, яке буде винятком. Але браузер та інструменти для роботи з винятками можуть дати більше інформації та будуть зручними у використанні, якщо об'єкт помилки буде похідним від вбудованого класу помилки.

Закріплення матеріалу

- Що таке виняток? Наведіть приклад, коли у застосунку виникає виняток.
- Як працює блок try/catch?
- Назвіть основні властивості об'єкта винятку.
- Що таке finally? Опишіть принцип роботи цього блоку.
- Як створити користувацький тип винятку?

Самостійна діяльність учня

Виконайте завдання у директорії Tasks\018 Try Catch. Текст завдань розташований у коментарях, у тегах script.

Рекомендовані ресурси

try/catch <https://developer.mozilla.org/ru/docs/Web/JavaScript/Reference/Statements/try...catch>

Error та інші типи помилок

https://developer.mozilla.org/ru/docs/Web/JavaScript/Reference/Global_Objects/Error